

VNG-reactie Consultatie novelle wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting

17 oktober 2025

Geachte mevrouw Keijzer,

Graag reageert de Vereniging van Nederlandse Gemeenten op het consultatievoorstel. Zoals u weet heeft de VNG de Tweede Kamer voorafgaand aan de stemmingen over de Regiewet geadviseerd om niet in te stemmen met die wet vanwege drie voor ons onacceptabele aangenomen amendementen. Die amendementen zijn toch aangenomen en wij hebben onze boodschap daarna ook bij de Eerste Kamer neergelegd.

De amendementen die voor ons onacceptabel zijn, zijn de volgende:

- Het in alle gevallen uitsluiten van statushouders van voorrang bij de toewijzing van sociale huurwoningen.
- Het overgaan van de bevoegdheid tot vergunningverlening voor de technische bouwactiviteit na fatale termijn.
- Het verbieden dat gemeenten beroep aantekenen bij woningbouwprojecten in een andere gemeente.

In het voorstel voor de novelle schrapt u de eerste twee amendementen. Wij kunnen ons daarin volledig vinden. Het derde door ons gewraakte amendement laat u in stand en het . amendement over voorkeursrecht wordt door u aangepast. Hierna gaan wij in op het voorkeursrecht en op de inperking van beroep voor gemeenten.

Aanpassing amendement 36 512 nr. 97 voorkeursrecht

De VNG heeft zelf gepleit voor langere termijnen tussen de vestiging van een voorkeursrecht en de vaststelling van een nieuw omgevingsplan/programma/omgevingsvisie dat de gewenste functie mogelijk maakt. Zo was het voorheen ook in de Wet voorkeursrecht gemeenten geregeld. Maar het amendement ging verder, waardoor het voorkeursrecht in het uiterste geval eindeloos kon worden verlengd. Dat is vanuit de VNG nooit bepleit en wij kunnen ons dan ook vinden in de voorgestelde aanpassingen.

Amendement 36 512 nr. 101 over het schrappen van de beroepsmogelijkheid tegen woningbouwplannen van een andere gemeente

Wij verzoeken u ook dit amendement in de novelle op te nemen. Naar onze mening is het schrappen van de beroepsmogelijkheid uitsluitend voor gemeenten een ontoelaatbare inbreuk op het recht op toegang tot de rechter en in strijd met het beginsel van gelijke behandeling. Een bouwproject in een buurgemeente kan grote gevolgen hebben voor bijvoorbeeld infrastructuur en voorzieningen in de eigen gemeente. Gewoonlijk komen gemeenten hier onderling of met ingrijpen van de provincie wel uit. Een gang naar de rechter komt in de praktijk niet of nauwelijks voor. Dat laat onverlet dat in onze ogen in het uiterste geval beroep bij de Raad van State mogelijk moet zijn.

Verschrijving

In het consultatievoorstel zit nog een foutje. In artikel I onder C moet 'artikel VIII' worden vervangen door artikel 'VII'.

Memorie van toelichting

In paragraaf 2.2., eerste alinea, laatste zin, staat dat u inzet 'op structurele versterking van de uitvoeringscapaciteit van gemeenten.' Dat vinden wij uiteraard een goede zaak, maar vooralsnog zijn er alleen incidentele middelen beschikbaar voor versterking van de gemeentelijke uitvoeringscapaciteit. Wij vernemen graag hoe u dit structureel gaat regelen.